

ANTANAS JONAUSKAS-*GENYS*

1920–1951 11 23

Antanas Jonauskas, Antano, gimė 1920 m. Kretingos aps. Kartenos vls. Dauginčių k.

1944 m. vasario 16–gegužės 15 d. buvo gen. Povilo Plechavičiaus įkurtos Lietuvos vietinės rinktinės karys. Vokiečiams rinktinę išformavus, grįžo namo.

Prasidėjus antrajai sovietų okupacijai dirbo Kartenos vls. Dauginčių apylinkės pirmininko pavaduotoju, vėliau – Kartenos vls. mokesčių inspektoriumi.

Buvusio Žemaičių apygardos Kardo rinktinės ryšininko karteniško Juozapo Antano Viluckio duomenimis, iš pradžių buvo užverbuotas slaptu NKVD Kretingos aps. skyriaus informatoriumi. Vėliau ryšius su sovietų represinėmis struktūromis nutraukė ir 1948 m. tapo Žemaičių apygardos Kardo rinktinės Kartenos (Buganto) kuopos partizanu.

1950 m. liepos mėn. LSSR valstybės saugumo ministerijos (MGB) 2N valdybos 1-ojo skyriaus 4-ojo poskyrio pažymoje apie Žemaičių apygardos sudėtį ir veiklą nurodoma, kad 1949 m. Kardo rinktinės štabo narys A. Jonauskas-*Genys* ėjo rinktinės Operatyvinio (dokumente Operacinio) skyriaus viršininko pareigas.

Žemaičių apygardos Kardo rinktinės partizanai ir ryšininkės. Pirmoje eilėje iš kairės: Darbėnų (Vizbuto) kuopos partizanas Jonas Šlyma-*Petras*, rinktinės ryšininkė E. Kniežaitė-*Gegutė*, Palangos (Narimanto) kuopos vadas Steponas Skersys-*Kovas*, Darbėnų (Vizbuto) kuopos partizanė Barbora Kniežaitė-*Audra*, rinktinės partizanė Leonora Viluckaitė-*Širšynė*. Antroje eilėje iš kairės: pirmas – Bronius Salys-*Žilvitis*, antras – Palangos (Narimanto) kuopos Agitacinio propagandinio skyriaus viršininko pavaduotojas Stasys Lisauskas-*Antanas*. Trečioje eilėje penktas iš kairės rinktinės vadas Kazimieras Kontrimas-*Montė*, Tėvas. Iš *Okupacijų ir laisvės kovų muziejaus rinkinių*

1951 m. sausio 26 d. LSSR valstybės saugumo ministerijos (MGB) 2N valdybos 1-ojo skyriaus pažymoje apie Žemaičių apygardos rinktinių sudėtį nurodoma, kad A. Jonauskas eina Kardo rinktinės štabo viršininko pareigas. Tų pačių metų birželio 10 d. LSSR MGB Klaipėdos srities valdybos 2N skyriaus 1-ojo poskyrio sudarytame partizanų rinktinių sąrašė nurodoma, kad *Genys* eina Kardo rinktinės vado pareigas.

1951 m. lapkričio 23 d. Kretingos r. Anužių k. MGB kariuomenės kareiviai vykdė čekistų operaciją. Jos metu partizanų rėmėjo Prano Narkaus sodybos daržinėje buvo aptiktas bunkeris. Nenorėdami pasiduoti, nusišovė jame slėpėsi Žemaičių apygardos Kardo rinktinės vadas Antanas Jonauskas-*Genys* ir partizanė Elena Kniežaitė-*Gegutė*.

Žuvusių partizanų palaikų užkasimo vieta neišaiškinta.

JŲ ŽŪVŲ KARTENOS VALSČIAUS 1946-1950 M.			
Bronius	Anužis	Julius	Juzikaitė
Jonas	Baltuonis	Pijus	Juzikas
Antanas	Beiboras	Ignas	Kundrolas
Julius	Brasas	Antanas	Liaudinskas
Vytautas	Bumblys	Jonas	Liaudanskis
Vytautas	Girliutis	Vytautas	Lukauskas
Albertas	Dauginilis	Vladas	Lukauskas
Jonas	Daukanas	Stasys	Lukas
Vladas	Domarkas	Juozas	Macius
Vladas	Domarkas	Vladas	Macius
Vytautas	Frethofas	Angelina	Maciūtė
Apolonija	Gaudiūlis	Aleksas	Malakauskas
Mikolas	Gaudiūnė	Monika	Malinauskaitė
Adolfas	Jadenkus	Juozas	Marlinaitis
Antanas	Jonauskas	Jonas	Marlinkus
Stasys	Jonauskas	Kazys	Mikalauskas
Adomas	Jonkus	Julijona	Mikalauskienė
Juozas	Jucys	Kostas	Mikalauskas
		Vytautas	Miliakis

Koplyčia 1990 m. birželio 2 d. iš buvusio NKVD-MVD-MGB Kartenos valsčiaus poskyrio kiemo perkeltiems ir šioje vietoje palaidotiems 1948–1951 m. žuvusiems Žemaičių apygardos Kardo rinktinės Kartenos (Buganto) kuopos partizanams, jų ryšininkams ir rėmėjams, taip pat 1946–1953 m. žuvusiems Kartenos valsčiaus gyventojams atminti. Bendras koplyčios ir atminimo plokščių joje vaizdas. Kretingos r. Kartenos sen. Kartenos mstl. kapinės. Aut. Petras Lukauskas. Pastatyta 1990 m. Juozapo Antano Vilucko rūpesčiu. J. Kanarsko nuotr., 2007 m.